

ČESKÝ JAZYK – vzory rodu mužského:

• Jak zjistím, zda je životné či neživotné? Jak mám určit vzor?

slovo: SNĚHULÁK

1. Řeknu si slovo v 1. p., č. j.	SNĚHULÁK
2. Ukážu si ten, ta, to (zjistím rod)	ten SNĚHULÁK – rod mužský
3. Řeknu si slovo v 1. a 4. p.	Kdo co SNĚHULÁK
	Vidím koho co? SNĚHULÁKA

Pokud je slovo stejné v 1. a 4. p. = neživotné - vybírám ze vzorů HRAD, STROJ

Pokud je slovo jiné v 1. a 4. p. = životné – vybírám ze vzorů PÁN, MUŽ

Pokud má slovo v 1. p., č. j. koncovku (-a, -e) – vybírám ze vzorů PŘEDSEDA, SOUDCE

Pomůcka u vzoru PÁN: dosadím si za slovo vzor (př.: Šel na procházku se ps_.
Řeknu si: Šel na procházku s pány. Bude tedy ve slově ps_ tvrdé Y).

Příklady: postupně PÁN, HRAD, MUŽ, STROJ, PŘEDSEDA, SOUDCE

síťka na motýl_

1. jeden MOTÝL
2. ten MOTÝL
3. kdo co MOTÝL, vidím koho co MOTÝLA
4. má koncovku, vybírám tedy z životných vzorů pán, muž
5. MOTÝL bez MOTÝLA jako PÁN bez PÁNA
6. U vzoru pán si dosadím vzor do věty: síťka na pány – bude tam tvrdé Y

U vzoru pán – pánovi (vždy měkké i). Dej to psovi – dej to pánovi.

Kup mi dva časopis_.

1. Jeden ČASOPIS
2. Ten ČASOPIS
3. Kdo co ČASOPIS, vidím koho co ČASOPIS
4. Nemá koncovku, vybírám tedy z neživotných vzorů hrad, stroj
5. ČASOPIS bez ČASOPISU jako HRAD bez HRADU – bude tam tvrdé Y (u vzoru hrad je vždy tvrdé Y)

Vyprávěl mi o spisovatel_.

1. Jeden SPISOVATEL
2. Ten SPISOVATEL
3. Kdo co SPISOVATEL, vidím koho co SPISOVATELE
4. Má koncovku, vybírám tedy ze životných vzorů pán, muž

5. SPISOVATEL bez SPISOVATELE jako MUŽ bez MUŽE – bude tam měkké I (u muže vždy měkké i)

Musí být první v cíl_.

1. Jeden CÍL
2. Ten CÍL
3. Kdo co CÍL, vidím koho co CÍL
4. Nemá koncovku, vybírám tedy z neživotných vzorů hrad, stroj
5. CÍL bez CÍLE jako STROJ bez STROJE – bude tam měkké i (u stroje je vždy měkké i)

Vzory PŘESEDÁ (tvrdé y) a SOUDCE (měkké i):

Poznám tak, že již v prvním pádě čísla jednotného má slovo koncovku – podle které hned určím vzor.

Nevěř zrádc_.

Kdo co ZRÁDCE – koncovka – E již v prvním pádě, proto vzor SOUDCE – měkké i

Orchestr má výborné houslist_.

Kdo co HOUSLISTA – koncovka – A již v prvním pádě, proto vzor PŘESEDÁ – tvrdé y